



جمهوری اسلامی ایران  
مجلس شورای اسلامی

دوره هشتم - سال سوم  
تاریخ چاپ ۱۳۸۹/۵/۳

شماره چاپ ۱۱۶۸  
شماره ثبت ۴۵۳

## یک شوری

لایحه موافقتنامه استرداد مجرمین بین جمهوری اسلامی ایران  
و امارات متحده عربی

کمیسیونهای ارجاعی

قضائی و حقوقی

اصلی

امنیت ملی و سیاست خارجی

فرعی

معاونت قوانین

باسمه تعالی

شماره ۳۹۰۶۲/۸۲۹۵۵

تاریخ ۱۳۸۹/۴/۱۵

جناب آقای دکتر لاریجانی

رئیس محترم مجلس شورای اسلامی

لایحه موافقتنامه استرداد مجرمین بین جمهوری اسلامی ایران و امارات  
متحده عربی که بنا به پیشنهاد وزارت دادگستری در جلسه مورخ ۱۳۸۹/۲/۵  
هیأت وزیران به تصویب رسیده است، برای طی تشریفات قانونی به پیوست  
تقدیم می شود.

محمود احمدی نژاد

رئیس جمهور

مقدمه توجیهی:

نظر به لزوم استقرار روشمند همکاریهای قضائی بین جمهوری اسلامی ایران  
و امارات متحده عربی و با توجه به آثار مثبت ناشی از اتخاذ تدابیر و ایجاد  
بسترهای مناسب قانونی برای اتباع دو دولت و در راستای زمینه سازی برای  
گسترش مناسبات دو کشور و ارتقاء سطح همکاریهای دوجانبه و تحکیم مناسبات  
میان آنها، لایحه زیر برای طی مراحل قانونی تقدیم می شود:

## لایحه موافقتنامه استرداد مجرمین بین جمهوری اسلامی ایران و امارات متحده عربی

ماده واحده- موافقتنامه استرداد مجرمین بین جمهوری اسلامی ایران و  
امارات متحده عربی به شرح پیوست تصویب و اجازه مبادله اسناد آن داده می‌شود.

وزیر امور خارجه

رئیس جمهور

وزیر دادگستری

بسم الله الرحمن الرحيم

موافقتنامه استرداد مجرمین

بین جمهوری اسلامی ایران و امارات متحده عربی

جمهوری اسلامی ایران و امارات متحده عربی که از این پس «طرفین»  
خوانده می‌شوند؛ با تمایل به تحکیم همکاریهای قضائی در زمینه استرداد  
مجرمین بر پایه منافع مشترک و احترام به حاکمیت دو کشور؛ در موارد زیر  
توافق نمودند:

ماده ۱- تعهد به استرداد

طرفین تعهد می‌کنند بنا به تقاضا و با رعایت مفاد این موافقتنامه اشخاصی را  
که در سرزمین آنان یافت می‌شوند به منظور تعقیب یا برای اجراء حکم به  
یکدیگر مسترد دارند.

## ماده ۲- جرائم قابل استرداد

۱- استرداد در صورتی انجام می شود که عملی که به موجب آن تقاضای استرداد شده است مطابق قوانین هر دو طرف جرم باشد.

۲- استرداد به منظور تعقیب کیفری علیه شخص در مورد جرائمی انجام می شود که به موجب قوانین دو طرف مجازات حبس به مدت حداقل یک سال یا مجازات شدیدتری داشته باشد.

۳- استرداد به منظور اجراء حکم در صورتی انجام می شود که مدت باقیمانده از محکومیت فرد مورد استرداد حداقل شش ماه در زمان دریافت تقاضای استرداد باشد.

۴- در تعیین این که عمل ارتكابی جرمی است که به موجب قوانین دو طرف مطابق بند (۱) این ماده قابل مجازات است، اهمیتی ندارد که قوانین دو طرف، عمل ارتكابی را یکسان توصیف نمایند یا این که آن جرم عنوان یکسان داشته باشد.

۵- چنانچه درخواست استرداد مربوط به چند عمل است که بعضی از آنها با شرایط ذکر شده در بندهای ۱ تا ۳ این ماده انطباق ندارند، استرداد تنها برای اعمالی انجام می شود که دارای شرایط مذکور باشند.

## ماده ۳- امتناع از استرداد

۱- استرداد در موارد زیر پذیرفته نمی شود :

الف - اگر جرمی که استرداد برای آن تقاضا می شود یک جرم سیاسی باشد.

ب - چنانچه اجراء درخواست استرداد با حاکمیت، امنیت، نظم عمومی یا اصول قانون اساسی طرف درخواست شونده منافات داشته باشد.

ج - چنانچه طرف درخواست شونده براساس شواهد معتبر بر این اعتقاد باشد که استرداد برای یک عمل مجرمانه عادی به منظور تعقیب یا مجازات فرد به دلیل نژاد، مذهب، ملیت یا عقاید سیاسی وی درخواست شده یا به موقعیت آن شخص به واسطه دلایل فوق لطمه وارد می‌شود.

د - چنانچه جرمی که برای آن درخواست استرداد صورت گرفته است براساس قوانین طرف درخواست شونده جرم نظامی باشد.

ه - چنانچه شخصی که درخواست استرداد وی شده است تبعه طرف درخواست شونده باشد.

و - چنانچه طرف درخواست شونده علیه فردی که استرداد او تقاضا شده است، در مورد جرمی که استرداد بر مبنای آن تقاضا شده است، حکم نهایی صادر کرده باشد.

ز - چنانچه درخواست استرداد توسط طرف درخواست کننده براساس حکم غیابی باشد و طرف درخواست کننده تضمین ندهد که پس از استرداد، رسیدگی مجدد انجام خواهد شد.

ح - چنانچه به موجب قوانین طرف درخواست شونده یا طرف درخواست کننده فردی که استرداد وی تقاضا شده است به دلیل مرور زمان یا دلیل قانونی دیگر از تعقیب کیفری یا اجراء حکم معاف شده باشد.

ط - چنانچه شخصی که استرداد وی تقاضا شده است در قلمرو طرف درخواست شونده مورد عفو واقع شده باشد یا قانون عفو عمومی در مورد جرمی که به دلیل ارتکاب آن تقاضای استرداد شده است، تصویب شده باشد.

۲- استرداد ممکن است در موارد زیر رد شود :

الف - جرمی که در مورد آن تقاضای استرداد شده است کلاً یا جزئاً در قلمرو طرف درخواست شونده واقع شده باشد.

ب - طرف درخواست شونده مطابق قوانین ملی خود برای رسیدگی به جرمی که تقاضای استرداد در مورد آن صورت گرفته است، از جمله جرائمی که خارج از قلمرو طرف درخواست شونده اتفاق افتاده دارای صلاحیت باشد.

۳- در اجراء این موافقتنامه، موارد زیر جرم سیاسی به حساب نمی آید :

الف - در مورد جمهوری اسلامی ایران : هر گونه سوء قصد علیه مقام رهبری، رئیس جمهور، رئیس مجلس شورای اسلامی، رئیس قوه قضائیه و رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام یا هر کدام از اعضای خانواده های آنها؛

در مورد دولت امارات عربی متحده : هر گونه سوء قصد علیه رئیس دولت یا نایب آن یا رئیس حکومت یا هر کدام از اعضای خانواده های آنها یا هر یک از اعضای شورایعالی یا هر کدام از اعضای خانواده های آنها؛

ب - جرائم تروریستی؛

ج - جرمی که در یک موافقتنامه بین المللی که دو طرف عضو آن هستند به آن تصریح شده باشد و به موجب آن ملزم باشند مجرم را به دلیل آن جرم تحت پیگرد یا استرداد قرار دهند.

#### ماده ۴- پیگرد در صورت امتناع از استرداد

چنانچه به موجب جزء (ه) بند (۱) ماده (۳) این موافقتنامه از استرداد امتناع شود، طرف درخواست شونده پرونده را به مقام ذیصلاح خود ارجاع خواهد داد تا پیگرد علیه فرد در مورد تمام یا هر یک از جرائمی که در مورد آنها تقاضای استرداد شده است، انجام شود. طرف درخواست شونده، طرف درخواست کننده را از هر گونه اقدامی در این مورد و از نتایج رسیدگیها مطلع خواهد نمود. تابعیت، در زمان ارتکاب جرم تعیین خواهد شد.

برای این منظور طرف درخواست کننده باید اسناد و دلایل مربوط به پرونده را در اختیار طرف درخواست شونده قرار دهد.

#### ماده ۵- ارتباط

- برای مقاصد این موافقتنامه، طرفین از طریق مقامات مرکزی خود و از مجاری دیپلماتیک با یکدیگر ارتباط برقرار خواهند کرد.

- مقام مرکزی جمهوری اسلامی ایران وزارت دادگستری از سوی قنوه قضائیه می باشد.

- مقام مرکزی در مورد امارات عربی متحده وزارت دادگستری است.

#### ماده ۶- درخواست استرداد و مدارک لازم

۱- تقاضای استرداد باید مکتوب و به همراه مدارک زیر باشد :

الف - نام مقام درخواست کننده؛

ب - نام مقام درخواست شونده؛

ج - نام و نام خانوادگی شخصی که استرداد وی تقاضا شده است سن، جنسیت، ملیت، شغل، محل اقامت یا مکان او و سایر اطلاعاتی که به شناسایی وی کمک نماید.

د - عنوان موضوع شامل شرح وقایع مربوط به جرم ارتكابی و نتایج آن؛

ه - متن مقررات قانونی مربوطه که جرم و مجازات و همچنین محدودیت زمانی برای پیگرد یا اجراء حکم را تعیین می نماید.

و - شرح خصوصیات ظاهری شخصی که استرداد وی درخواست شده است، عکس و اثر انگشت در صورت امکان؛

ز - نسخه تأیید شده از حکم دستگیری شخص مورد تقاضا که توسط مقام ذیصلاح طرف درخواست کننده صادر شده باشد در صورتی که تقاضای استرداد مجرم به منظور پیگرد کیفری باشد.

ح - نسخه تأیید شده از حکم به همراه یادداشتی دال بر این که حکم لازم الاجراء شده است با تعیین مدت زمانی که حکم قبلاً اجراء شده است، در صورتی که به تقاضای استرداد به منظور اجراء حکم پیوست شده باشد.

۲- تقاضای استرداد مجرم و مدارک همراه آن باید به امضاء شخص مجاز و مهر رسمی مقام ذیصلاح طرف درخواست کننده برسد.

۳- تمام مدارک فوق الذکر باید به زبان طرف درخواست شونده یا به زبان

انگلیسی ترجمه رسمی شود.



## ماده ۷ - اعلام نتیجه اقدامات

۱- طرف درخواست شونده، باید تقاضای استرداد مجرم را مطابق قوانین ملی خود بررسی نموده و طرف درخواست کننده را فوراً از تصمیم خود مطلع نماید.

۲- در صورت امتناع از استرداد، طرف درخواست شونده باید طرف درخواست کننده را از دلیل رد تقاضا مطلع نماید.

۳- طرف درخواست کننده باید طرف درخواست شونده را از نتایج پیگرد کیفری علیه شخص مورد استرداد آگاه کند و در صورت محکومیت، نسخه مصدقی از حکم نهائی را در اختیار طرف درخواست شونده قرار دهد.

## ماده ۸- اطلاعات تکمیلی

چنانچه طرف درخواست شونده تشخیص دهد اطلاعات ارائه شده در تقاضای استرداد برای تصمیم گیری به موجب این موافقتنامه ناکافی است، می تواند تقاضای اطلاعات اضافی نماید. این اطلاعات باید ظرف مدت سی روز در اختیار قرار گیرد. در صورت وجود دلایل معتبر این مدت به تقاضای به موقع طرف درخواست کننده استرداد تا پانزده روز قابل تمدید می باشد. در صورتی که طرف درخواست کننده نتواند اطلاعات اضافی را ظرف مدت مذکور ارائه کند، طرف درخواست شونده آن را به منزله انصراف از درخواست استرداد در نظر خواهد گرفت. با این حال منعی برای تقاضای دوباره استرداد برای همان جرم از سوی طرف درخواست کننده نخواهد بود.

## ماده ۹- بازداشت شخص مورد درخواست

طرف درخواست شونده پس از دریافت تقاضای استرداد، فرد خواسته شده را مطابق قوانین خود تا زمانی که در مورد تقاضای استرداد تصمیم‌گیری نماید، بازداشت خواهد کرد.

## ماده ۱۰- بازداشت موقت

۱- در موارد فوری می‌توان شخصی را که مورد تقاضای استرداد است به طور موقت با تقاضای مقام ذی‌صلاح طرف درخواست‌کننده قبل از دریافت تقاضای استرداد و مدارک مصرحه در ماده (۶) این موافقتنامه بازداشت کرد. چنین تقاضایی را می‌توان بوسیله دورنگار یا از طریق دفتر مرکزی ملی سازمان پلیس جنایی بین‌المللی (اینتربل) یا از طریق سایر مجاری مورد توافق مقامات ذی‌صلاح طرفین ارسال نمود.

۲- تقاضای مذکور باید حاوی اطلاعات مذکور در بند (۱) ماده (۶) این موافقتنامه باشد، با تصریح بر وجود قرار بازداشت صادر شده توسط مقام ذی‌صلاح طرف درخواست‌کننده یا حکمی که لازم الاجراء شده و با اشاره به این که تقاضای رسمی استرداد شخص خواسته شده متعاقباً ارائه خواهد شد.

۳- طرف درخواست شونده بدون تأخیر طرف درخواست‌کننده را از نتیجه رسیدگی به تقاضا مطلع خواهد نمود.

۴- کسی که به طور موقت بازداشت شده است در صورت عدم دریافت درخواست استرداد در مدت سی‌روز پس از بازداشت توسط مقام ذی‌صلاح طرف درخواست شونده، آزاد خواهد شد. این مدت در صورتی که قبل از پایان

آن تقاضائی از مقام ذیصلاح طرف درخواست کننده دریافت شود، به مدت پانزده روز قابل تمدید می باشد.

۵- پایان زمان ذکر شده در بند (۴) این ماده مانع از استرداد شخص در صورتی که تقاضای استرداد او متعاقباً دریافت شود، نمی باشد.

#### ماده ۱۱- کسر مدت بازداشت

اگر با تقاضای استرداد موافقت شود، مدت بازداشت فرد در قلمرو طرف درخواست شونده باید از محکومیت فردی که تقاضای استرداد وی شده است در کشور طرف درخواست کننده کسر شود:

#### ماده ۱۲- تقاضاهای همزمان

اگر از بیش از یک کشور تقاضای استرداد یک نفر برای یک جرم واحد یا چند جرم متفاوت دریافت شود، طرف درخواست شونده در مورد این که شخص مورد نظر باید به کدام کشور مسترد شود، با در نظر گرفتن تمام شرایط به ویژه شدت جرم یا جرائم، محل ارتکاب جرم، تاریخ تقاضاها، تابعیت شخصی که مورد تقاضای استرداد است و امکان استرداد بعدی به کشور دیگر، تصمیم خواهد گرفت.

#### ماده ۱۳- قاعده اختصاصی بودن

۱- شخصی که مطابق مفاد این موافقتنامه مسترد می شود نباید در قلمرو طرف درخواست کننده برای هیچ جرمی که قبل از استرداد مرتکب شده غیر از جرمی که به خاطر آن مسترد شده است تحت پیگرد جزائی قرار گیرد یا حکمی

در مورد وی به اجراء گذاشته شود. همچنین نمی‌توان او را به کشور ثالثی مسترد کرد مگر در موارد زیر:

الف - طرف درخواست شونده موافقت نماید. طرف درخواست شونده می‌تواند برای چنین موافقتی تقاضای دریافت اطلاعات و اسناد قید شده در ماده (۶) این موافقتنامه را بنماید با تصریح به این‌که فرد مسترد شده با آن جرم مرتبط است.

ب - شخص مسترد شده ظرف مدت سی روز از آزادی نهایی قلمرو طرف درخواست کننده را ترک نکرده باشد. این مدت شامل دوره زمانی که شخص به دلایل خارج از اراده خود نمی‌توانسته از قلمرو طرف درخواست کننده خارج شود، نمی‌گردد.

ج - در صورتی که شخص به اراده خود پس از ترک قلمرو طرف درخواست کننده به آن برگردد.

۲- چنانچه وصف مجرمانه جرم ارتكابی در خلال رسیدگی تغییر یابد فقط در صورتی تعقیب یا مجازات شخص مسترد شده امکانپذیر می‌باشد که جرم با توصیف جدید آن با توجه به عناصر تشکیل دهنده، استرداد طبق ماده (۲) این موافقتنامه را میسر سازد.

#### ماده ۱۴- تحویل اموال

۱- طرف درخواست شونده می‌تواند به تقاضای طرف درخواست کننده و تا آنجا که قوانین آن اجازه می‌دهد، منافع حاصل از جرم، ابزار جرم و سایر دارائیهایی را که می‌تواند به عنوان مدرک مورد استفاده قرار گیرد و در قلمرو

طرف درخواست شونده یافت می شود، توقیف کند و چنانچه با استرداد موافقت شود، می تواند این اموال را به طرف درخواست کننده تحویل دهد.

۲- اموال ذکر شده در بند (۱) این ماده را می توان تحویل داد، حتی اگر استرداد شخص خواسته شده به دلیل فوت، ناپدید شدن یا فرار وی انجام نشود.

۳- طرف درخواست شونده می تواند به منظور هر گونه پیگرد کیفری در حال رسیدگی تحویل اموال فوق الذکر را تا پایان اقدامات مذکور به تعویق اندازد یا موقتاً آنها را با شرط اعاده در اختیار طرف درخواست کننده قرار دهد.

۴- مفاد این ماده به حقوق طرف درخواست شونده یا اشخاص ثالث نسبت به اموال فوق خللی وارد نمی آورد و طرف درخواست کننده باید این اموال را فوراً و به صورت رایگان پس از پایان رسیدگیها به طرف درخواست شونده باز گرداند مگر این که طرف درخواست شونده از دریافت آنها خودداری نماید.

#### ماده ۱۵- تحویل شخص مورد استرداد

۱- اگر طرف درخواست شونده تقاضای استرداد را بپذیرد، طرفین باید در مورد تاریخ، محل و زمان تحویل شخص مورد استرداد و سایر موضوعات مربوط به اجراء تقاضای استرداد با یکدیگر به توافق برسند. طرف درخواست شونده باید طرف درخواست کننده را از مدت زمانی که شخص مورد استرداد قبل از تحویل در بازداشت بوده است مطلع گرداند.

۲- اگر طرف درخواست کننده ظرف مدت پانزده روز از تاریخ مشخص شده برای تحویل شخص، وی را تحویل نگیرد، طرف درخواست شونده فوراً آن شخص را آزاد خواهد کرد و می تواند هر تقاضای جدید را از جانب طرف

درخواست کننده برای استرداد آن شخص در مورد همان جرم رد کند مگر این که به گونه دیگری در بند (۳) این ماده پیش بینی شده باشد.

۳- اگر هر کدام از طرفین نتواند به دلایلی خارج از کنترل خود ظرف مدت توافق شده شخص مورد استرداد را تسلیم نموده یا تحویل گیرد، طرف دیگر را فوراً از این امر مطلع خواهد کرد. در این صورت طرفین یکبار دیگر در مورد موضوعات مربوط به اجراء تقاضای استرداد با یکدیگر توافق خواهند نمود. مفاد بند (۲) این ماده از آن پس اعمال خواهد شد.

#### ماده ۱۶- استرداد مجدد

اگر شخص مسترد شده قبل از پایان مراحل تعقیب، دادرسی یا تحمل مجازات بدون اجازه طرف درخواست کننده به قلمرو طرف درخواست شونده برگردد، طرف درخواست شونده استرداد آن شخص را براساس درخواست طرف درخواست کننده مورد بررسی قرار می دهد.

#### ماده ۱۷- تحویل معوق یا مشروط

۱- اگر بر علیه شخص مورد تقاضای استرداد در قلمرو طرف درخواست شونده اقامه دعوی شده باشد یا در حال تحمل محکومیت به دلیل جرمی غیر از جرمی باشد که به خاطر آن تقاضای استرداد وی مطرح شده است، آن طرف می تواند استرداد وی را تا پایان رسیدگیها یا اجراء حکم یا پرداخت خسارات شخص زیان دیده به تعویق اندازد. طرف درخواست شونده طرف درخواست کننده را از تعویق استرداد مطلع خواهد کرد.

۲- اگر تعویق استرداد موضوع بند یک این ماده باعث مرور زمان در مورد پیگیری کیفری گردد یا مانع رسیدگیهای جزائی مرتبط با جرمی شود که تقاضای استرداد به دلیل ارتکاب آن مطرح شده است، طرف درخواست شونده می‌تواند با رعایت شرایط مصرحه در قوانین ملی خود، شخص مورد تقاضای استرداد را موقتاً به طرف درخواست کننده تحویل دهد. شخصی که بدینگونه وقتاً مسترد شده است باید پس از اتمام رسیدگیهای مربوطه به طرف درخواست شونده بازگردانده شود.

#### ماده ۱۸ - عبور

۱- در صورتی که هر کدام از طرفین بخواهد شخصی را از یک کشور ثالث از طریق قلمرو طرف دیگر مسترد کند، طرف اول باید از طرف دیگر اجازه‌ی عبور وی را کسب کند.

۲- طرف درخواست شونده تا حدی که مغایر قوانین آن نباشد و بدون خدشه وارد شدن به جزء (ه) بند (۱) ماده (۳) این موافقتنامه با تقاضای عبور مطرح شده از جانب طرف درخواست کننده موافقت خواهد کرد.

۳- در صورتی که عبور هوایی و بدون فرود پیش بینی شده باشد نیازی به کسب اجازه نخواهد بود.

۴- در صورت فرود پیش بینی نشده هوایما، طرفی که باید از وی درخواست اجازه عبور شود می‌تواند حسب تقاضای مأمور همراه، شخص را تا زمان دریافت تقاضای عبور مطابق بندهای (۱) و (۲) این ماده در بازداشت نگه دارد.

## ماده ۱۹- مخارج

طرف درخواست شونده تمام هزینه های مربوط به استرداد را که در قلمرو آن انجام می‌شوند تقبل خواهد نمود. هزینه های مربوط به عبور را باید طرف درخواست کننده بپردازد. در صورتی که هزینه‌های فوق الذکر غیر عادی باشد، طرفین باید دربارہ پرداخت آنها با یکدیگر از طریق مجاری دیپلماتیک مشورت کنند.

## ماده ۲۰- ارتباط با سایر معاهدات

مفاد این موافقتنامه بر حقوق و تعهدات طرفین ناشی از سایر معاهدات بین‌المللی که طرفین عضو آنها هستند، خلی وارد نخواهد کرد.

## ماده ۲۱- حل و فصل اختلافات

هر گونه اختلاف ناشی از اجراء یا تفسیر این موافقتنامه با مشورت طرفین از طریق مجاری دیپلماتیک حل و فصل خواهد شد.

## ماده ۲۲- تصویب و خاتمه

۱- این موافقتنامه باید به تصویب برسد و اسناد تصویب مبادله خواهد شد. این موافقتنامه در سی ام روز پس از مبادله اسناد تصویب، لازم‌الاجراء خواهد شد.

۲- هر کدام از طرفین می‌تواند با اعلام کتبی از طریق مجاری دیپلماتیک در هر زمان این موافقتنامه را پایان دهد. اختتام موافقتنامه شش‌ماه پس از تاریخ صدور اعلامیه خواهد بود. با این حال رسیدگی‌هایی که پیشتر آغاز شده باشند تا پایان رسیدگی به موجب این موافقتنامه ادامه خواهند یافت.



برای تأیید مطالب فوق امضاکنندگان زیر که از جانب دولتهای متبوع خود دارای اختیار لازم می‌باشند، این موافقتنامه را امضا کرده‌اند.

این موافقتنامه در دو نسخه به زبانهای فارسی، عربی و انگلیسی در تهران در تاریخ ۱۷ آذر ۱۳۸۸ هجری شمسی مطابق با ۸ دسامبر ۲۰۰۹ میلادی تنظیم گردید و تمام نسخ آن دارای اعتبار واحد می‌باشند. در صورت بروز اختلاف در تفسیر این موافقتنامه، متن انگلیسی ملاک عمل خواهد بود.

از طرف

امارات عربی متحده

هادف بن جوعان الظاهری

وزیر دادگستری

از طرف

جمهوری اسلامی ایران

مرتضی بختیاری

وزیر دادگستری